

HISTÒRIA DEL MÓN CONTEMPORANI

Finalitat de l'assignatura

Aquesta assignatura de primer de batxillerat abasta un període que s'estén des de la crisi de l'antic règim fins a la caiguda del bloc comunista i l'auge del terrorisme islàmic, és a dir, fins als nostres dies.

És, per tant, un temps ampli i sobre tot complex perquè els esdeveniments i fenòmens són més densos i millor coneguts a mesura que s'aproximen al nostre present.

Aquestes característiques podrien crear dificultats a l'alumne si tractés d'abordar la matèria sense orientacions precises o prenent realitzar un estudi exclusivament memorístic.

Els professors han de complir la funció de dispensar aquestes orientacions didàctiques i metodològiques.

Però, en termes generals, no es tracta d'incorporar acumulativament esdeveniments o dates encara que uns i altres hagin de retenir-se de manera selectiva com marcs imprescindibles de coneixement, sinó de comprendre els processos històrics en la seva dimensió complexa i interrelacionada.

Aquesta forma d'estudi concentrarà més l'interès en l'abans i el després que en el fet aïllat, permetent integrar els esdeveniments dins conjunts grans, i relacionant causes i conseqüències.

L'avaluació del nivell de l'alumne ha d'atendre no només al grau d'informació positiva que posseeixi, sinó també a la capacitat demostrada per comprendre-la i interpretar-la des de la pròpia realitat històrica.

És creença universalment compartida per historiadors i professors, però no sempre evident als alumnes, que la història no és un saber dogmàtic i segur, un edifici

acabat, sinó una forma de coneixement que permet successives i diferents aproximacions a la realitat, que impliquen discussió i rectificació, revisió de mètodes i enfocaments, es presenta de vegades un estat de la qüestió o una exposició de les teories i debats que els punts més complexos han propiciat.

Aquesta imatge de la història com una realitat i un saber dialèctics és menys còmoda que el relat lineal i aproblemàtic però sens dubte més autèntica i més incitadora per a la reflexió crítica.

Hauran doncs els professors no perdre de vista aquest aspecte que, sens dubte, enriquirà les explicacions i proporcionarà a l'alumne una visió més completa de la història contemporània.

A més, l'estudi d'aquesta disciplina s'ha d'abordar de manera integral. Per a un estudi el més complet possible del passat no s'han d'oblidar, en la mesura del

possible, els aspectes polítics i institucionals, els econòmics i socials, els culturals i religiosos i, finalment, els que fan referència al progrés tecnològic.

S'ha d'intentar fugir de l'estudi unidimensional de la història, centrant-nos exclusivament en els aspectes polítics, ja que si així ho féssim estariem mutilant part essencial del nostre passat, oferint als alumnes una visió distorsionada de la història.

D'altra banda, la metodologia per a l'estudi de l'assignatura ha de ser diversa. Si bé l'exposició doctoral o classe magistral pot ser, en ocasions, útil i fins i tot necessària, no se n'ha d'abusar.

Actualment disposem de multitud de materials i recursos didàctics que poden ser utilitzats per millorar l'aprenentatge dels alumnes. A més de la utilització de fonts històriques clàssiques com els textos, gràfics, mapes, premsa i estadístiques diverses, haurem de recórrer als recursos que ens ofereixen els mitjans audiovisuals i les tecnologies de la informació i la comunicació.

Hi ha multitud de documents visuals a Internet que haurien de ser utilitzats a classe. Podem, mitjançant ells, apropar-nos als personatges i a les èpoques històriques d'una manera més completa i, per què no dir-ho, menys avorrida.

El visionat d'un discurs de Hitler o Mussolini, d'un bombardeig durant la II Guerra Mundial, de la caiguda del mur de Berlín o de l'impacte dels avions a les Torres Bessones, només per citar uns pocs exemples, pot ser més allisonador i clarificador que la simple narració dels fets per part del professor.

El canvi i l'impacte produït durant els darrers anys per les tecnologies de la informació i la comunicació ha de ser aprofitat, i més en una assignatura que se centra en l'estudi de la història contemporània.

Finalment, l'assignatura d'història del món contemporani ha de servir per inculcar en els alumnes una actitud de respecte i de defensa de la llibertat i dels drets humans, tan salvatgement trepitjats en els darrers temps, sobretot durant el passat segle XX, el segle dels totalitarismes i l'enginyeria social. Si s'aconsegueix aquest objectiu, a la vegada que aconseguim que els alumnes recordin les parts essencials del nostre passat, la tasca dels professors haurà estat, sens dubte, fructífera.